

SODBA JURKOŠEK ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 7883/02)

SODBA

STRASBOURG

6. april, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V primeru Jurkošek proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija), ki zaseda v senatu, ki ga sestavljajo:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E.MYJER,

G. DAVID THOR BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, sodniki,

in G. V.BERGER, kot zapisnikar Sekcije

na zasedanju za zaprtimi vrati dne 16. marca 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta tistega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 7883/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državlján, g. Peter Jurkošek (»pritožnik«), vložil na Sodišču, v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«), dne 6. februarja 2002.

2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik zatrjuje v skladu s členom 6 § 1 Konvencije, da je bila dolžina sojenja pred domačim sodiščem, v katerem je bil stranka, prekomerna. Po vsebini se je prav tako pritožil tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s prekomerno dolžino postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 11. junija 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V

skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba sprejemljiva in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1975 in živi v Laškem.

6. Pritožnik se je poškodoval dne 23. oktobra 1995 med služenjem vojaškega roka kot nabornik.

7. Dne 3. avgusta 1998 je pritožnik sprožil pravdni postopek zoper državo (Ministrstvo za obrambo) na Okrožnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v znesku 3.800.000 tolarjev (približno 15.840 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpel. Med 29. marcem 1999 in 25. septembrom 2002 je pritožnik vložil tri pripravljalne spise in/ali dokazne predloge.

Med 27. septembrom 1999 in 3. oktobrom 2001 je podal štiri zahteve za določitev datuma obravnave.

Od dveh obravnav, ki sta bili opravljeni dne 5. februarja 2002 in 10. oktobra 2002, ni bila nobena odložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče imenovalo izvedenca medicinske stroke.

Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, s katero je bila pritožnikova zahteva zavrnjena, je bila vročena pritožniku dne 20. januarja 2003.

8. Dne 3. februarja 2003 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju.

Dne 19. maja 2004 je sodišče ugodilo pritožnikovi pritožbi in zadevo vrnilo na prvostopenjsko sodišče v ponovno obravnavo.

Sodba je bila pritožniku vročena 2. julija 2004.

9. Med postopkom ponovne preučitve je pritožnik vložil en pripravljalni spis.

Na obravnavi dne 12. oktobra 2004 se je Celjsko okrožno sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodeno pritožnikovi zahtevi, je bila pritožniku vročena dne 25. novembra 2004.

10. Dne 9. decembra 2004 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju.

Postopek še poteka.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

11. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega postopka. Člen 6 § 1 Konvencije se glasi:

»Pri uveljavljanju državljanskih pravic in dolžnosti....., je vsakdo upravičen do sojenja na sodišču v razumnem roku....«

12. Pritožnik se je po vsebini tudi pritožil, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13

Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima

pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Sprejemljivost

13. Vlada je navedla, da notranja pravna sredstva niso bila izčrpana.

14. Pritožnik je tej trditvi ugovarjal in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

15. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna primeroma *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2.oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6.oktober 2005). V teh primerih je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade glede neizčrpanih notranjih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnikom, neučinkovita. Sodišče opozarja na svoje ugotovitve v primeru sodbe *Lukenda*, namreč, da kršitev pravice do sojenja v razumnem roku izvira iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitosti pri sojenju.

16. V zvezi s predmetno zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenega prepričljivega argumenta, ki bi od Sodišča zahteval, da ga razlikuje od svoje uveljavljene sodne prakse.

17. Glede uporabe člena 6 Sodišče opozarja, da spori med upravnimi organi in zaposlenimi, ki zasedajo delovna mesta, na katerih sodelujejo pri izvajanju pooblastil, prenesenih z javnimi zakoni, ne nakazujejo uporabe člena 6 § 1. Vendar, ob upoštevanju dejstva, da je bil pritožnik takrat, ko je bil poškodovan, nabornik, Sodišče meni, da ni zasedal mesta »kjer bi izvajal del neomejenih pooblastil države« (gl. *Pellegrin proti Franciji* [GC], št. 28541/95, § 67, ECHR 1999 – VII). Ta določba se lahko ustrezno uporabi tudi v predmetni zadevi.

18. Sodišče prav tako ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v okviru pomena člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nesprejemljiva iz kateregakoli drugega razloga. Zato jo je treba šteti za sprejemljivo.

B) Vsebina

1. Člen 6 § 1

19. Upoštevano obdobje se je začelo 3. avgusta 1998 na dan, ko je pritožnik sprožil postopek na Okrožnem sodišču v Celju in se še ni končalo. Zato je trajalo več kot sedem let in sedem mesecev na štirih stopnjah sojenja.

20. Sodišče ponavlja, da je treba razumnost dolžine postopka oceniti v luči okoliščin primera in glede na naslednje kriterije: zapletenost primera, ravnanje pritožnika in pristojnih organov in pomena zadeve za pritožnika v sporu (glej, med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

21. Sodišče potem, ko je pregledalo vse posredovano gradivo in ob upoštevanju lastne sodne prakse v takih primerih, meni, da je bilo v predmetni zadevi trajanje postopka prekomerno in da zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

22. Sodišče ponavlja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za zatrjevano kršitev zahteve iz člena 6 § 1 za sojenje v primeru v razumnem roku (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in argumenti, ki jih je navedla Vlada, že zavrnjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, navedena zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v predmetni zadevi sprejelo drugačno odločitev.

23. Zaradi tega Sodišče meni, da gre v predmetni zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v notranji zakonodaji, s katerim bi lahko pritožnik pridobil odločbo, ki bi podpirala njegovo pravico v tem primeru do sojenja v razumnem času, kot je to določeno v členu 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

24. Člen 41 Konvencije navaja:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih Protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Odškodnina

25. Pritožnik je zahteval 12.000 evrov (EUR) za povrnitev nepremoženjske škode.

26. Vlada je takšni odškodnini ugovarjala.

27. Sodišče meni, da je pritožnik najverjetneje utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi je sklenilo, da mu iz tega naslova prisodi 1.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

28. Pritožnik je poleg tega zahteval okoli 1.620 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem.

30. Vlada je zatrdila, da je bil zahtevek previsok.

31. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le v toliko, v kolikor so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče je opozorilo, da je pritožnikov odvetnik, ki je zastopal pritožnika tudi v primeru *Lukenda* (glej zgoraj), vložil skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev, v bistvu enake kot predmetna pritožba. V predmetni zadevi zato Sodišče meni, ob upoštevanju informacij, ki jih je pridobilo in navedenih kriterijih, da je primerno, da se pritožniku za postopke pred Sodiščem odobri vsota 1.000 EUR.

C. Zamudne obresti

32. Sodišče meni, da je ustrezno, če zamudne obresti temeljijo na najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

SODIŠČE NA PODLAGI NAVEDENIH RAZLOGOV

1. *Prizna* pritožbo za sprejemljivo;
2. *Odloča*, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;
3. *Odloča*, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;
4. *Odloča*,
 - (a) da mora obtožena država, v roku treh mesecev od dneva, ko postane sodba pravnomočna v skladu s členom 44 § 2 Konvencije, plačati pritožniku 1.000 EUR (tisoč osemsto evrov) za nepremoženjsko odškodnino in 1.000 EUR (tisoč evrov) v zvezi s stroški in izdatki, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;
 - (b) da se bodo na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev do poravnave, plačevale enostavne obresti po najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke za vse zamudno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. *Zavrača* ostale pritožnikove zahteve za pravično zadoščenje.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki dne 6. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER John HEDIGAN
Zapisnikar Predsednik